

Европейски съд по правата на човека

Макарацис срещу Гърция

(Makaratzis v. Greece)

Жалба № 50385/99

Решение от 20 декември 2004 г. на Голямото отделение

(резюме)*

Чл. 2: право на живот

Фактът, че използваната сила не се е оказала смъртоносна, не изключва по принцип приложението на чл. 2, който обхваща не само умишленото отнемане на живот, но и позволената употреба на сила, която би могла да има като непреднамерена последица лишаване от живот.

Законова и административна рамка следва да дефинира в светлината на международните стандарти, развити в това отношение, ограничените обстоятелства, при които служителите на реда могат да използват сила или огнестрелни оръжия.

Изискването на чл. 2 за провеждане на адекватно официално разследване е приложимо и в случай на използвана срещу дадено лице сила, която е застрашила живота му.

Фактите по делото

Вечерта на 13 септември 1995 г. полицията се опитала да спре жалбоподателя, който преминал с колата си на червен светофар в центъра на Атина, недалеч от посолството на САЩ. Вместо да се подчини обаче, той увеличил скоростта. В започналото преследване автомобилът се сблъскал с няколко други и двама шофьори пострадали.

След като жалбоподателят преодолял пет полицейски блокади, полицаите открили стрелба по движещата се с висока скорост кола. В крайна сметка г-н Макарацис спрял автомобила на една бензиностанция, но не излязъл от него. Полицаите продължили да стрелят. Накрая жалбоподателят бил арестуван от двама полицаи, които успели да влязат в колата. Тъй като бил ранен на няколко места, веднага бил откаран в болница, където прекарал девет дни.

След инцидента полицията провела административно разследване. От полицаите, участвали в преследването, 21 били идентифицирани. Останалите се били притекли на помощ доброволно и напуснали мястото на събитията без да се представят и да предадат оръжията си. Били разпитани общо 35 свидетели. Били проведени и лабораторни изследвания.

Балистичната експертиза установила наличието на 16 пробойни в колата, причинени от директното попадение на същия брой куршуми; 3 дупки и следа от куршуми имало и на предното стъкло на колата, а задното било счупено, най-

---

* Материалът е подготвен и предоставен от Фондация *Български адвокати за правата на човека*, като част от диск „Сборник материали по правата на човека”, издаден от НИП през 2007 г.

вероятно от изстрелите; повечето от куршумите, попаднали в колата, се движили по хоризонтална или възходяща траектория.

След приключване на административното разследване прокурорът образувал наказателно производство срещу седем полицаи по обвинения за причиняване на сериозни телесни повреди и своеволно използване на оръжие. Жалбоподателят встъпил в производството като граждански ищец. Делото било разгледано на 5 декември 1997 г. от първоинстанционния наказателен съд на Атина. Били разпитани жалбоподателят, обвинените полицаи и няколко свидетели и била приета балистичната експертиза.

Националният съд оправдал седемте полицейски служители и по двете обвинения. По първото – за причиняване на телесни повреди – приел за недоказано, че именно обвиняемите са ранили жалбоподателя, тъй като много полицаи, взели участие в инцидента, напуснали мястото без да разкрият самоличността си и без да представят нужната информация за използваните оръжия. По отношение на обвинението за своеволно използване на оръжие съдът постановил, че полицаите са използвали оръжията си за да спрат автомобила, чийто шофьор разумно счели за опасен престъпник.

Жалбоподателят бил осъден по редица обвинения, свързани с инцидента, на 40 дни лишаване от свобода.

Резюме на решението на Европейския съд

I. Твърдяното нарушение на чл. 2 от Конвенцията

33-37. Жалбоподателят се оплаква, че с масираната си стрелба полицейските служители, които са го преследвали, са застрашили живота му, както и че властите не са провели адекватно разследване на инцидента. Поддържа, че в нарушение на позитивното си задължение по чл. 2 държавата е пропуснала да осигури подходящо обучение и инструкции на служителите си относно използването на огнестрелно оръжие в мирно време и че приложимото законодателство е било остаряло. Твърди още, че сериозните му наранявания са резултат от излишна и прекомерна употреба на сила от страна на полицията. Непровеждането на ефективно официално разследване се било превърнало в практика на националните власти в подобни случаи.

38-41. Правителството оспорва приложимостта на чл. 2 в настоящия случай, тъй като жалбоподателят останал жив. Освен това, макар да използвали оръжие по време на преследването, полицаите не възнамерявали да го убият. Правителството подчертава, че на полицията трябва да бъде предоставена определена свобода на действие, когато е изправена пред опасна ситуация.

42-45. Според Института за обучение по правата на човека към Парижката адвокатска колегия, встъпил в делото като трето лице, чл. 2 трябва да се приложи, макар в резултат от употребата на смъртоносна сила да не е настъпила смърт. Позитивните задължения на държавата по тази разпоредба включвали създаването на прецизни правила относно употребата на оръжие от правоохранителните органи, на които следвало да се осигури и подходящо обучение.

1. Установяване на фактите

46. От Съда се иска да реши дали фактите в настоящия случай разкриват пропуск на държавата-ответник да защити правото на живот на жалбоподателя и да изпълни процедурните си задължения по чл. 2 от Конвенцията за провеждане на подходящо и ефективно разследване на инцидента.

47-48. Той отбелязва, че е изправен пред различни описания на събитията, особено по отношение на поведението на полицията при преследването и ареста на жалбоподателя, и че произвелите изстрелите, които са го ранили, не са били идентифицирани. Въпреки това, Съдът не счита за нужно лично да проверява фактите. Те са били подложени на съдебна преценка на вътрешно ниво и в производството в Страсбург не са били представени материали, които биха могли да поставят под въпрос заключенията на първоинстанционния наказателен съд на Атина и да накарат Съда да се разграничи от тях (виж *Клаас с/у Германия*¹, 22.09.1993 г., А-269, стр. 17-18, § 30). Ето защо, дори определени обстоятелства да са останали неясни, в светлината на всички материали, представени пред него, Съдът е на мнение, че съществува достатъчна фактическа и доказателствена основа, за да се произнесе.

2. Приложимост на чл. 2 от Конвенцията

49. Съдът отбелязва на първо място, че в крайна сметка силата, използвана срещу жалбоподателя, не се е оказала смъртоносна. “Това обаче не изключва по принцип разглеждането на оплакванията му по чл. 2, чийто цялостен прочит показва, че той обхваща не само умишленото отнемане на живот, но също и ситуациите, в които е позволена употребата на сила, която би могла да има като непреднамерена последица лишаване от живот (виж *Илхан с/у Турция*², 27.06.2000 г., ECHR 2000-VII, § 75). Всъщност Съдът вече е разглеждал оплаквания по тази разпоредба, при които жертвите не са починали вследствие на спорното поведение.”

50. От една страна, Съдът вече е приемал, че държавата може да има позитивно задължение по първото изречение на чл. 2, т. 1 от Конвенцията да защитава живота на отделния индивид срещу посегателство от страна на трети лица или срещу опасността от застрашаващо живота заболяване (виж *Осман с/у Обединеното кралство*³, 28.10.1998 г., Reports of Judgments and Decisions 1998-VIII, стр. 3159-63, §§ 115-122; *Яша с/у Турция*⁴, 2.09.1998 г., Reports 1998-VI, стр. 2436-41, §§ 92-108 и *L.C.B. с/у Обединеното кралство*⁵, 9.06.1998 г., стр. 1403-04, §§ 36-41).

51. От друга страна, в практиката му е установено, че само при изключителни обстоятелства физическото малтретиране от служители на държавата, което не причинява смърт, може да доведе до нарушение на чл. 2 от Конвенцията. Вярно е, че в производството по Конвенцията наказателната отговорност на замесените лица не се поставя на обсъждане. Въпреки това, интензивността и вида на използваната сила и намерението или целта, които стоят зад употребата на сила, наред с други фактори, могат да бъдат от значение за преценката дали в конкретен случай действията на служителите на държавата при причиняване на нараняване без настъпване на смърт са такива, че да отнесат

---

¹ Klaas v. Germany

² İlhan v. Turkey, решение на Голямото отделение

³ Osman v. the United Kingdom

⁴ Yaşa v. Turkey

⁵ L.C.B. v. the United Kingdom

фактите в приложното поле на гаранциите по чл. 2, като се имат предвид предметът и целта на тази разпоредба. В почти всички случаи, в които дадено лице е било нападнато или малтретирано от полицаи или войници, оплакванията ще следва да се разгледат по-скоро по [чл. 3](#) от Конвенцията (виж цитираното *Илхан*, § 76).

52. Ето защо това, което Съдът трябва да прецени в настоящия случай, е дали използваната срещу жалбоподателя сила е била потенциално смъртоносна и какви последици е имало поведението на замесените служители не само за неговия физически интегритет, но и за интереса, който правото на живот цели да защити.

53. По делото не се спори, че жалбоподателят е бил преследван от значителен брой полицаи, които са стреляли многократно с различни оръжия. От представените доказателства става ясно, че те са стреляли, за да спрат колата му и да го арестуват, а това е един от случаите, предвидени в т. 2 на чл. 2, в които използването на смъртоносна или потенциално смъртоносна сила може да бъде законосъобразно. Що се отнася до забраненото от чл. 3 малтретиране, то по никакъв начин от поведението на полицейските служители не може да се направи заключение, че те са целели да причинят на жалбоподателя болка или страдание или да го унижат (виж като скорошен пример *Иласку и др. с/у Молдова и Русия*⁶, 8.07.2004 г., ECHR 2004-VII, §§ 425-28). По-специално, на базата на представените пред него доказателства Съдът не може да приеме за доказани твърденията на жалбоподателя, че полицаите са стреляли в краката му след като е излязъл от колата.

54. Съдът възприема и твърденията на правителството, че полицията не е планирала да причини смъртта на жалбоподателя. Подчертава обаче, че той не е бил убит само по една случайност. Съгласно заключенията на балистичната експертиза, върху колата са били открити 16 пробойни на нивото на шофьора, причинени от куршуми, движещи се по хоризонтална или възходяща траектория. Върху предното стъкло на колата е имало три дупки и белег от куршуми, преминали през задното бронирано стъкло, което е било счупено. В крайна сметка жалбоподателят е бил ранен на няколко места и хоспитализиран за девет дни и сериозността на неговите наранявания не е предмет на спор между страните.

55. В светлината на тези обстоятелства, и по-специално предвид интензивността и вида на използваната сила Съдът заключава, че независимо дали полицията действително е възнамерявала да го убие или не, жалбоподателят е бил жертва на поведение, което по самото си естество е изложило живота му на риск, макар в крайна сметка да е оцелял. Ето защо, чл. 2 е приложим в настоящия случай. Освен това, предвид контекста, в който животът на жалбоподателя е бил застрашен, и характера на поведението на замесените държавни служители, Съдът е убеден, че фактите налагат извършването на проверка по чл. 2.

3. Твърдяното нарушение на позитивното задължение на властите да защитят правото на живот на жалбоподателя със закон

56. Съдът напомня, че чл. 2 се нарежда сред най-фундаменталните разпоредби на Конвенцията и неговото дерогиране не е позволено. Заедно с чл. 3, той охранява една от основните ценности на демократичните общества, формиращи Съвета на Европа. Поради това обстоятелствата, при които

---

⁶ *Pascu and Others v. Moldova and Russia*, решение на Голямото отделение

лишаването от живот може да бъде оправдано, следва да се тълкуват ограничително. Предметът и целта на Конвенцията изискват още чл. 2 да се тълкува и прилага по такъв начин, че гаранциите ѝ да бъдат практически и ефективни (виж [Маккен и др. с/у Обединеното кралство](#)⁷, 27.09.1995 г., А-324, стр. 45-46, §§ 146-47).

“57. Първото изречение на чл. 2, т. 1 изисква от държавата не само да се въздържа от умишлено и незаконно отнемане на живот, но също да предприеме подходящи мерки в рамките на вътрешния си правов ред, за да гарантира живота на лицата, намиращи се под нейна юрисдикция (виж [Кълъч с/у Турция](#)⁸, 28.03.2000 г., ЕCHR 2000-III, § 62). От това следва основно задължение на държавата да осигури правото на живот чрез приемането на подходяща законова и административна рамка за възпиране извършването на престъпления против личността, подкрепена с правоприлагащ механизъм за предотвратяване, прекратяване и наказване на нарушенията на тези разпоредби.

58. Както показва самият текст на чл. 2, използването на смъртоносна сила от полицейски служители може да бъде оправдано при определени обстоятелства. Въпреки това, чл. 2 не предоставя неограничени правомощия. Правно нерегулирани и произволни действия на държавни служители са несъвместими с ефективното зачитане на човешките права. Това означава, че действията на полицията трябва не само да бъдат позволени от националното право, но и да бъдат уредени в достатъчна степен от него в рамките на система от подходящи и ефективни гаранции срещу произвол и злоупотреба със сила (виж [Hilda Hafsteinsdóttir с/у Исландия](#)⁹, 8.06.2004 г., § 56) и дори срещу инциденти, които могат да бъдат избегнати.

59. Предвид горното и в съответствие с важността на чл. 2 в едно демократично общество, Съдът трябва да подложи твърденията за нарушение на тази разпоредба на най-внимателна проверка, вземайки под внимание не само действията на служителите на държавата, които на практика са приложили сила, но също и всички съпътстващи обстоятелства, включително въпроси като планирането и контрола на разглежданите действия (виж цитираното [Маккен и др.](#), стр. 46, § 150). Във връзка с последното, полицейските служители не бива да бъдат оставяни във вакуум при изпълнението на техните задължения, било при подготвена акция или при непланирано преследване на лице, считано за опасно. Законова и административна рамка следва да дефинира в светлината на международните стандарти, развити в това отношение, ограничените обстоятелства, при които служителите на реда могат да използват сила или огнестрелни оръжия.

60. При това положение, в настоящия случай Съдът трябва да провери не само дали използването срещу жалбоподателя на потенциално смъртоносна сила е било законно, но също и дали операцията е била уредена и организирана по такъв начин, че всякаква опасност за живота му да се намали в най-голямата възможна степен.”

61-63. На първо място Съдът отбелязва измененията в гръцкото законодателство след събитията, предмет на настоящата жалба, които уреждат използването на огнестрелни оръжия от страна на полицейските служители и предвиждат тяхното обучение. По времето на въпросните събития обаче е бил приложен Закон № 29/1943 г., приет в условията на окупацията на Гърция през

⁷ McCann and Others v. the United Kingdom

⁸ Kiliç v. Turkey

⁹ Hilda Hafsteinsdóttir v. Iceland

Втората световна война, изброяващ широк кръг ситуации, при които един полицейски служител би могъл да използва огнестрелно оръжие, без да носи отговорност за последиците. През 1991 г. с президентски указ използването на огнестрелни оръжия при обстоятелствата, предвидени в закона, е било ограничено до случаите, в които това е абсолютно необходимо и всички не така крайни средства са били изчерпани. Съдът счита, че доколкото гръцкото законодателство не е съдържало други разпоредби по разглеждания проблем, правната рамка е била недостатъчна, за да осигури на правото на живот степента на защита “от закона”, която се изисква в съвременните демократични общества в Европа. Това заключение се потвърждава и от доказателствата пред Съда за влиянието на законовата и административна уредба в разглеждания период върху начина, по който е била проведена една потенциално смъртоносна полицейска акция, завършила с ареста на жалбоподателя.

64. Обръщайки се към фактите по случая и като има предвид заключенията на националния съд, Съдът приема, че жалбоподателят е шофирал в центъра на Атина с превишена скорост по неконтролиран и опасен начин, поставяйки живота на минувачите и полицаите в опасност. Полицията е имала право да реагира, тъй като той е управлявал животозастрашаващо средство на публично място. Другите възможни средства да бъде спрян са били използвани, но са се оказали неуспешни. Това е било придружено със засилване на безредието, което жалбоподателят е предизвикал, и със застрашаване на живота на невинни хора. Освен това преследващите го полицаи са били уведомени, че има голяма вероятност той да е въоръжен и опасен, и са смятали, че движенията, които са го видели да извършва след спирането на колата, потвърждават вероятността да е въоръжен.

65. Съдът отдава значение и на засилената терористична активност в Гърция през този период. Това, в комбинация с факта, че инцидентът се е случил през нощта в близост до посолството на САЩ, е допринесло за убеждението на полицаите, че жалбоподателят представлява сериозна заплаха.

66. Следователно, както е приел и националният съд, полицията е имала основание да счита, че съществува нужда да прибегне до употребата на оръжие, за да спре автомобила и да неутрализира заплахата, която представлява неговият водач, а не просто нужда да арестува шофьор, преминал на червен светофар. Ето защо, макар впоследствие да е било установено, че жалбоподателят не е въоръжен и не е терорист, Съдът приема, че използването на сила срещу него се е базирало на искрено убеждение, което с основание е било смятано за правилно в съответния момент. Да се приеме друго означава да се наложи нереалистична тежест върху държавата и работещите в правоохранителната сфера нейни служители и може би дори да се застраши техният живот и животът на други лица (виж цитираното *Маккен и др.*, стр. 58-59, § 200).

67. Макар да признава, че използването на потенциално смъртоносна сила в настоящия случай може да се счита за съвместимо с чл. 2 от Конвенцията, Съдът все пак е поразен от хаотичния начин, по който полицаите са използвали огнестрелните си оръжия. Той напомня установените факти и подчертава, че траекторията на някои от изстрелите, поразили автомобила, е била хоризонтална или дори възходяща, а не низходяща, както би могло да се очаква, ако полицаите са стреляли единствено в гумите. Като цяло, от доказателствения материал пред Съда се вижда, че голям брой полицейски служители са взели участие в до голяма степен неконтролирано преследване.

68. Поради тази причина Съдът счита, че във връзка с провеждането и организацията на операцията се поставят сериозни проблеми. Разбира се, някои полицаи, с които специално е била установена връзка, са били инструктирани от контролния център, но други са се включили доброволно в помощ на колегите си, без да са получили никакви инструкции. Липсата на ясни и последователни заповеди по самия си характер трябва да е повишила риска от безразборна стрелба.

69. Съдът не игнорира факта, че жалбоподателят е бил ранен по време на непланирана операция, при която полицията е трябвало да реагира без предварителна подготовка (виж, *a contrario*, [Ребок с/у Словения](#)¹⁰, 28.11.2000 г., ECHR 2000-XII, §§ 71-72). Предвид трудностите при поддържането на реда в модерните общества, непредсказуемостта на човешкото поведение и оперативния избор, който трябва да се прави с оглед на приоритетите и ресурсите, позитивното задължение [на държавата] трябва да се тълкува по начин, който не налага на властите невъзможна тежест (виж, *mutatis mutandis*, [Махмут Кайа с/у Турция](#)¹¹, 28.03.2000 г., ECHR 2000-III, § 86).

70. Въпреки това, макар да приема, че полицаите не са имали достатъчно време да оценят всички параметри на създалото се положение и внимателно да организират своята операция, Съдът счита, че влошаването на ситуацията, описана от някои от свидетелите като хаотична, се е дължало до голяма степен на факта, че във въпросния период нито отделните полицейски служители, нито преследването, разглеждано като колективна полицейска акция, са се ползвали от предимствата на подходящата организация, която вътрешното законодателство и практика е трябвало да са създали. Безспорно остарялата и непълна уредба не е давала ясни указания и критерии относно употребата на сила в мирно време. Ето защо полицейските служители неизбежно са се ползвали с по-голяма свобода на действие и са били в състояние да предприемат необмислени начинания, което вероятно не биха сторили при подходящо обучение и инструкции. Липсата на ясни указания може да обясни и защо други полицаи са взели участие в операцията спонтанно, без да докладват на централното командване.

71. В светлината на горното Съдът счита, че що се отнася до позитивното им задължение по първото изречение на чл. 2, т. 1 да приемат подходяща законодателна и административна рамка, в релевантния период гръцките власти не са направили всичко, което разумно е можело да се очаква от тях, за да предоставят нужните гаранции на гражданите, и по-специално на тези като жалбоподателя, срещу които е била използвана потенциално смъртоносна сила, и да избегнат действителната и непосредствена опасност за живота, която са знаели, че може да възникне, макар и само по изключение, при полицейско преследване (виж, *mutatis mutandis*, цитираното *Осман*, стр. 3160, § 116 *in fine*).

72. Съобразно с това Съдът стига до заключението, че жалбоподателят е жертва на нарушение на чл. 2 на това основание.¹² Той приема, че предвид този извод не е необходимо да разглежда животозастрашаващото поведение на полицията в светлината на втората точка на чл. 2.

4. Твърдяната недостатъчност на разследването

---

¹⁰ Rehbock v. Slovenia

¹¹ Mahmut Kaya v. Turkey

¹² Решението е взето с мнозинство 12 гласа срещу пет.

73. Съдът напомня, че задължението за защита на правото на живот по чл. 2, разгледано във връзка с общото задължение на държавата по чл. 1 от Конвенцията, имплицитно изисква провеждането на ефективно официално разследване в случаите на смърт вследствие употреба на сила (виж *Чакици с/у Турция*¹³, 8.07.1999 г., ECHR 1999-IV, § 86). Основната цел на подобно разследване е да осигури ефективно прилагане на вътрешните закони, защитаващи правото на живот, и, когато са замесени държавни служители или институции, да осигури търсенето на отговорност от тях за смърт, причинена при обстоятелства, за които отговарят (виж *Ангелова с/у България*¹⁴, 13.06.2002 г., ECHR 2002-IV, § 137). Тъй като на практика обстоятелствата около настъпването на смъртта в подобни случаи често са достояние само на властите, провеждането на подходящо вътрешно производство, като наказателно преследване, дисциплинарно производство и производство за упражняване на средствата за защита, с които разполагат жертвите и семействата им, ще бъде обусловено от адекватното официално разследване, което трябва да бъде независимо и безпристрастно. Същите съображения са приложими и в разглеждания случай, в който Съдът констатира, че силата, използвана от полицията срещу жалбоподателя, е застрашила неговия живот.

74. Разследването трябва да е в състояние, първо, да установи обстоятелствата, при които се е осъществил инцидентът, и, второ, да доведе до идентифициране и наказване на отговорните лица. Това е задължение не за резултат, а за средства. Властите трябва да са предприели възможните разумни стъпки, за да съберат доказателствата относно инцидента. В това отношение съществува и подразбиращо се изискване за бързина и разумна експедитивност. Всеки недостатък на разследването, който накърнява годността му да установи обстоятелствата по случая или отговорното лице, рискува да наруши изисквания стандарт за ефективност (виж цитираното *Ангелова с/у България*, § 139).

75. Съдът напомня, че в настоящия случай след инцидента е било образувано административно разследване, в рамките на което са били разпитани много полицейски служители и други свидетели и са били проведени лабораторни изследвания. След приключването му е било образувано наказателно производство срещу седем полицаи, които в крайна сметка са били оправдани.

76. Съдът отбелязва обаче, че в провеждането на разследването са били допуснати поразителни пропуски. По-специално, националните власти не са идентифицирали всички полицаи, взели участие в преследването. Някои от тях са напуснали мястото на събитията без да се представят и без да предадат оръжията си, чието използване по този начин никога не е било докладвано. Властите не са поискали списък на полицейските служители, дежурили в района по времето на инцидента, и не е бил направен друг опит за да се установи тяхната самоличност. Освен това е удивително, че не са били намерени всички куршуми, включително и от ранилите жалбоподателя.

77. Съдът подчертава, че горните пропуски са попречили на националния съд да установи цялостната фактическа обстановка. Той не възприема твърдението на правителството, че властите не са били в състояние да направят повече, за да съберат доказателства по случая.

78-79. Съдът стига до заключението, че властите не са провели ефективно разследване по случая, като непълният и недостатъчен характер на проведеното разследване се подчертава от факта, че не са били идентифицирани всички

---

¹³ Çakici v. Turkey, решение на Голямото отделение

¹⁴ Anguelova v. Bulgaria

служители, замесени в стрелбата и раняването на жалбоподателя. Следователно, налице е нарушение на чл. 2 от Конвенцията и в това отношение.¹⁵

5. Твърдяната практика на властите да нарушават процедурните си задължения по чл. 2 от Конвенцията

80. Предвид заключенията по чл. 2, Съдът не смята за необходимо да преценява дали пропускът да бъдат идентифицирани отговорните лица е част от възприета от властите практика, както твърди жалбоподателят.

II. Твърдяното нарушение на чл. 3

81-83. Жалбоподателят се оплаква, че е понесъл сериозно физическо увреждане в нарушение на чл. 3 от Конвенцията. Съдът обаче счита, че с оглед основанията, на които е открил нарушение на чл. 2, по настоящото дело не се поставя отделен проблем по чл. 3.¹⁶

III. Твърдяното нарушение на чл. 13

84-86. Съдът приема, че с оглед на твърденията на жалбоподателя и основанията, на които е открил нарушение на процедурния аспект на чл. 2, не се поставя отделен проблем по чл. 13.¹⁷

Съдът отхвърля като недоказана претенцията на жалбоподателя за обезщетение за имуществени вреди и му присъжда по справедливост сумата 15 000 евро за понесените вследствие на инцидента болки и страдания.

---

¹⁵ Решението е единодушно.

¹⁶ Решението е взето с мнозинство 12 гласа срещу пет.

¹⁷ Решението е взето с мнозинство 16 гласа срещу един.